

Aika: Tiistai 27.10.2020 klo 14.00 – 16.30.
Paikka: Hybridi-kokous Teams-etäyhteydellä (T)/ Kallion virastotalo, neuvotteluhuone 1.

Läsnä: varsinaiset jäsenet	Justus Mollberg, puheenjohtaja Niina Halonen-Malliarakis Pia Hytönen (T) Pirkko Hyvärinen (T) Heikki Kaislanen (T) Kristiina Karhos Susanna Haapala (T) Timo Martelius (T) Ann-Cristie Mattson Ibrahim Milanovic (T) Aulikki Rautavaara (T) Anneli Salmevaara (T) Leena Simola-Nikkanen (T) Mika Taberman (T) Samuli Tsupari (T)	Vasemmistoliitto Vihreät Kokoomus Helsingin Reumayhdistys ry Perussuomalaiset Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry Kynnys ry Kehitysvammatuki 57 ry Psykosociaalinen föreningen Sympati rf Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry Uudenmaan munuais- ja maksayhd. Uumu ry Helsingin Kuuloyhdistys ry Helsingin Invalidien Yhdistys ry Sosiaalidemokraatit Vammaisten lasten ja nuorten Tukisäätiö
----------------------------------	--	---

Kaupungin pysyvät asiantuntijat	Tiina Larva (T) Heidi Halkilahti (T) Anne Nissinen (T) Pirjo Tujula (T) Tiina Lappalainen	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Kaupunginkanslia, neuvonta Kaupunkiympäristön toimiala Kaupunginkanslia, vammaisasiamies, sihteeri
---------------------------------	---	--

Vierailijat (T) Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja **Juha Jolkkonen**, Helsingin sairaalan johtava kuntoutussuunnittelija **Eva Englund**, vammaistyön johtaja **Katja Raita**, tukipalvelupäällikkö **Ulla Vuolle** ja Palvelukeskus Helsingin puhelin- ja hyvinvointipalvelujen yksikönjohtaja **Risto Paavola**, kuljetuspalvelujen vt. päällikkö **Ari Lallo**, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja **Leena Turpeinen** ja psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja **Mikko Tamminen**.

Poissa Jonna Weckström Sosiaali- ja terveystoimiala

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus
Puheenjohtaja Justus Mollberg avasi kokouksen klo 14.00 ja toivotti etä- ja lähiosallistujat tervetulleiksi.
2. Osallistujien toteaminen
Puheenjohtaja esitteli osallistujat.
3. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin.
4. Tiedoksi edellisen kokouksen [muistio](#).
Merkittiin tiedoksi.
5. Muistion tarkastajat
Muistion tarkastajiksi valittiin Samuli Tsupari ja Pirkko Hyvärinen.

6.

Sosiaali- ja terveystoimialan esittely ja keskustelu

Toimialajohtaja Juha Jolkkonen [esitteli sosiaali- ja terveystoimialan](#) ajankohtaisia asioita, joista suurimpia ovat korona epidemian hoitaminen, Sote-uudistukseen valmistautuminen sekä Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto. Keskustelua herättikin Apottiin liittyvän Maisa-asiakasportaalin tietoturva, jossa tiedot ovat Suomen parhaiten suojassa, vahvan salauksen takana. On hyvä seurata Sote-uudistuksen rahoituksella vaikutuksia henkilöstömitoituksiin ja palvelujen resursointiin. Vammaisneuvosto pitää hyvänä, että sote-palveluissa käytetään erilaisia keinoja, joilla palvelujen käyttäjiä osallistetaan palvelujen kehittämiseen. Myös vammaisinfon tarve tuotiin esille. Neuvonnan ja ohjauksen toteuttamista kehitetään osana sote-keskusten asiakasohjauksen palvelukokonaisuuden uudistusta.

Helsingin sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluista johtava kuntoutussuunnittelija Eva Englund [esitteli kaupungin kuntoutussuunnittelua ja apuvälinepalveluja](#). Apuvälinepalvelut ovat muuttamassa vuoden 2021 aikana Konalaan, uuteen toimipisteeseen, jolla saadaan sujuvampaa palvelua. Parhaillaan selvitetään myös liikkuvan apuvälinepalvelun toteuttamista. Apuvälinepalveluissa ei ole päivystystä, mutta rikkoutuneen tai huollossa olevan välineen sijaan käyttöön saa väliaikaisen apuvälineen. Vammaisneuvosto nosti esiin yksilöllisten tarpeiden huomioimisen ja henkilöstön osaamisen tärkeyden kilpailutettujen apuvälineiden, kuten rollaattoreiden, ortopedisten jalkineiden ja tukipohjallisten valinnassa. Neljän vuoden välein tehtävissä kilpailutuksissa valintaperusteena on kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Laatuun vaikuttavat seikat on huomioitu kattavasti hankinnan kohteiden määrittelyssä. Englund selvitti, että suurin osa apuvälineiden palveluntuottajista on suomalaisomistuksessa.

Vammaistyön johtaja Katja Raita [esitteli ajankohtaiset vammaispalveluista](#). Toimintaympäristössä on menossa monia muutoksia, mutta edelleen odotetaan vammaispalvelulain uudistumista Sote-uudistuksen yhteydessä. Vammaispalveluilla on haasteita vastata kasvavaan palvelutarpeeseen, vaikka Korona-epidemia aiheuttanut vammaispalvelujen alikäyttöä. Se on estänyt mm. asiakkailta käyttämästä omaishoidon vapaapäiviä, jos palveluntuottajat eivät ole tarjonneet palveluja. Kaupunki valmistelee omaa omaishoidon tilapäishoidon yksikön avaamista. Omaishoidon tukea ja vapaiden järjestämismuotoja on kehitetty ja käytössä on myös palveluseteli. Palveluvelkaa on aiheutunut, kun koronakeväänä vammaispalvelujen hakemukset vähenivät, vaikka palvelutarvetta on.

Uudenmaan alueella on käynnistynyt kehitysvammaisten terveystoimialan hoidon porrastuksen kehittämishanke. Vammaispalvelut ovat hakeneet hankerahoitusta osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistämiseen. Myös asunnon muutostöiden prosessia on sujuvoitettu, kun pienet alle 500,- euron asunnonmuutostyöt on siirretty kuntoutusosaston toteutettavaksi. Suuremmat asunnon muutostyöt, joiden perusteena on vaikeavammaisuus ja joilla autetaan monen kotiutumista ja kotona pärjääminen, toteutetaan vammaispalvelujen sosiaalityön yhteistyöprosessissa.

Vammaisneuvosto esitti huolensa vammaispalvelujen alueellisesta erilaisuudesta ja epätasaisuudesta eri puolilla kaupunkia. Koettiin sosiaalityöntekijän osaamisen vaikuttavan suuresti palvelujen toteutumiseen ja asiakkaat kokevat saavansa epätasaista palvelua. Palvelujen saaminen edellyttää perheiltä suurta perehtymistä.

Katja Raita pahoitteli palvelujen epätasaisuutta, jonka syynä valtakunnallisestikin on vaikeus saada riittävästi osaavaa henkilöstöä ja sijaisia erityisesti hoivapalveluissa. Myös korona-aika haastaa sosiaalityötä ja kehitysvammapoliklinikkaa. Vammaispalvelut pitää toteuttaa sote-keskuksissa tasalaatuisesti, yksilölliset tarpeet huomioiden.

Tukipalvelupäällikkö Ulla Vuolle ja Palvelukeskus Helsingin puhelin- ja hyvinvointipalvelujen yksikönjohtaja Risto Paavola [esittelivät kuljetuspalvelujen välitysjärjestelmän uusimista](#) ja hankinnan valmistelua. Esityksen perusteella esitettiin vammaisneuvostolle lausuntopyyntö 13.11. mennessä. Hankinta on menossa joulukuun sote-lautakuntaan, varsinainen kilpailutus toteutetaan 2021.

[Helsinkiläisten mielenterveys- ja päihdepalveluja](#) esitteli terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen sekä psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen. Mielenterveyspalveluissa painottuvat perusterveydenhuollon palvelut, jossa erityistason osaamista ja konsultaatiota on integroitu perustasolle. Lisäksi käytössä on vaativan tason palvelut sekä tukena myös vertais- ja kokemustoimijoiden koordinaattori. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen toteutuksessa ja kilpailutuksissa huomioidaan esteettömyysvaatimukset.

Vammaisten ihmisten tarvitsemien palvelujen integraatio peruspalveluihin on tärkeää, myös vammaisten henkilöiden ja perheiden elämässä on päihteitä ja väkivaltaa, niitä pitää ottaa puheeksi perusterveydenhuollon palveluissa. Keskustelussa tuli esiin esimerkki, joka osoitti vaikeuden saada julkisesta perusterveydenhuollosta psykiatrin lausunto, että työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö voi hakea Kelan rahoittamaan, vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena myönnettävään kuntoutuspsykoterapiaan.

7.

Huomionosoitus

Vammaisneuvoston päätti kohteen, jolle myönnetään vuoden 2020 esteettömyyden huomionosoitus. Huomionosoitus annetaan 3.12. aamutilaisuudessa.

8.

Syksyn vammaisneuvoston kokoukset ja tulevat tilaisuudet

28.10. Tapahtumatorilla ja Helsinki-kanavan kautta striimattava tilaisuus, jossa kuullaan kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali- ja terveystoimialojen koronaopit. Sen jälkeen on vammaisyhdistysten yhteiskokous.

17.11. klo 13-15 paneelikeskustelu vammaisten osaajien työllistämistä sekä klo 15.30-17 pääkaupunkiseudun yhteiskokous hybridinä kaupungintalolta.

Samoin 3.12. klo 8.45-10.30 vammaisten päivän aamutilaisuus toteutetaan hybridinä, Helsinki-kanavalle striimattuna. Toivottiin, että joku vammaisneuvoston jäsen voisi esitellä kokemusasiantuntemuksen näkökulmasta, miten esteettömyys tulee ottaa huomioon.

9.

Osallistumiset

Kristiina Karhos on välittänyt Uudenmaan väliaikaisen vammaisneuvoston kokouksen esityksen Uudenmaan sote-valmistelusta vammaisneuvoston jäsenille. Kuljetuspalvelujen asiakasyhteistyöryhmän seuraava kokous on 18.1.2021. Kaupungin uudeksi kuljetuspalvelupäälliköksi on valittu Niko Reunanen.

10.

Muut esille tulevat päätösaasiat
Ei ollut.

11.

Tiedotusasiat

Muistutettiin ilmoittautumisesta esteettömyyslinjausten päivityksen etätyöpajaan:
5.11. klo 10-12.

12.

Seuraava kokous

Seuraava vammaisneuvoston kokous on ti 24.11.2020, teemana
Kaupunginkanslian tehtävät. Kokous toteutetaan hybridi-kokouksena Teams-
etäyhteydellä, kokouspaikkana kaupungin**valtuuston** istuntosali.

13.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.30 ja toivotti kaikille hyvää syksyä. Osan
kanssa nähdään jo huomenna 28.10. vammaisyhdistysten yhteisseminaarissa.

Vakuudeksi

Justus Mollberg
puheenjohtaja

Tiina Lappalainen
sihteeri, vammaisasiamies

Muistion tarkastivat

Samuli Tsupari

Pirkko Hyvärinen